

ĐỀ THI TỰ LUẬN

Môn thi: Tâm Lí Học
Thời gian làm bài: 120 phút

(Thí sinh không được phép sử dụng tài liệu)

PHÂN BỐ CẤP ĐỘ BLOOM:

- Đoạn văn 1: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 2: Cấp độ 1 - Nhớ
- Đoạn văn 3: Cấp độ 2 - Hiểu
- Đoạn văn 4: Cấp độ 3 - Áp dụng
- Đoạn văn 5: Cấp độ 4 - Phân tích
- Đoạn văn 6: Cấp độ 5 - Đánh giá
- Đoạn văn 7: Cấp độ 6 - Sáng tạo

CÂU HỎI VÀ CÂU TRẢ LỜI:

Cấp độ 1 - Nhớ

Câu 1: Nêu rõ đối tượng nghiên cứu của tâm lý học theo tài liệu Tâm lý học đại cương.
(1.0 điểm)

Trả lời:

Đối tượng nghiên cứu của tâm lý học là "các hiện tượng tâm lý với tư cách là một hiện tượng tinh thần do thể giới khách quan tác động vào não con người sinh ra, gọi chung là các hoạt động tâm lý." Tâm lý học nghiên cứu "sự hình thành, vận hành và phát triển của hoạt động tâm lý."

Trích từ tài liệu: "Đối tượng của tâm lý học là các hiện tượng tâm lý với tư cách là một hiện tượng tinh thần do thể giới khách quan tác động vào não con người sinh ra, gọi chung là các hoạt động tâm lý. Tâm lý học nghiên cứu sự hình thành, vận hành và phát triển của hoạt động tâm lý."

Cấp độ 2 - Hiểu

Câu 2: Giải thích bản chất của tâm lý theo quan điểm của chủ nghĩa duy vật biện chứng.
(1.5 điểm)

Trả lời:

Bản chất của tâm lý theo quan điểm của chủ nghĩa duy vật biện chứng khẳng định rằng: "tâm lý người là sự phản ánh hiện thực khách quan vào não người thông qua chủ thể, tâm lý người mang bản chất xã hội và có tính lịch sử."

Sự phản ánh hiện thực khách quan vào não người được mô tả là: "TL người là sự phản ánh hiện thực khách quan vào não con người thông qua 'lăng kính chủ quan'."

Bản chất xã hội và tính lịch sử của tâm lý người thể hiện ở chỗ: "TL người có nguồn gốc là TGKQ (TN&XH), trong đó nguồn gốc XH là cái quyết định."

Trích từ tài liệu: "Tâm lý người là sự phản ánh hiện thực khách quan vào não người thông qua chủ thể, tâm lý người mang bản chất xã hội và có tính lịch sử."

Cấp độ 3 - Áp dụng

Câu 3: Hãy vận dụng kiến thức về bản chất và chức năng của tâm lý học để phân loại các hiện tượng tâm lý mà bạn đã quan sát trong cuộc sống hàng ngày. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Trong cuộc sống hàng ngày, tôi đã quan sát được một số hiện tượng tâm lý và có thể phân loại chúng như sau:

1. Các quá trình tâm lý:

- Quá trình nhận thức: Khi tôi học bài và tiếp thu thông tin mới, tôi đang trải qua quá trình nhận thức, giúp tôi nhận biết sự vật hiện tượng.
- Quá trình xúc cảm: Khi tôi xem một bộ phim cảm động và cảm thấy buồn, đó là quá trình xúc cảm, giúp tôi tỏ thái độ với sự vật hiện tượng.
- Quá trình ý chí: Khi tôi quyết định dậy sớm để tập thể dục, tôi đang sử dụng ý chí để nỗ lực cố gắng đạt mục đích đã đề ra.

2. Các trạng thái tâm lý:

- Khi tôi cảm thấy mệt mỏi sau một ngày làm việc dài, đó là một trạng thái tâm lý diễn ra trong thời gian dài mà không có sự mở đầu, diễn biến và kết thúc rõ ràng.

3. Các thuộc tính tâm lý:

- Sự kiên nhẫn của tôi trong việc học tập là một thuộc tính tâm lý, mang tính ổn định, khó hình thành và đặc trưng cho nhân cách của tôi.

Trích từ tài liệu: "Các quá trình tâm lý: là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối ngắn, có mở đầu, diễn biến và kết thúc rõ ràng. Có 3 loại quá trình tâm lý: + Quá trình nhận thức: giúp ta nhận biết sự vật hiện tượng. + Quá trình xúc cảm: giúp ta tỏ

thái độ với sự vật hiện tượng. + Quá trình ý chí: giúp ta nỗ lực cố gắng đạt mục đích đã đề ra.” và “Các trạng thái tâm lý: là những hiện tượng tâm lý diễn ra trong thời gian tương đối dài, việc mở đầu, diễn biến và kết thúc không rõ ràng.” và “Các thuộc tính tâm lý: là những hiện tượng tâm lý mang tính ổn định, khó hình thành, khó mất đi và đặc trưng cho nhân cách.”

Cấp độ 4 - Phân tích

Câu 4: Phân tích và giải thích mối quan hệ giữa bản chất của tâm lý học và các ngành khoa học khác, đồng thời đánh giá ý nghĩa của tâm lý học trong việc phục vụ cho các lĩnh vực khác nhau trong đời sống. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Tâm lý học có mối quan hệ chặt chẽ với nhiều ngành khoa học khác, bao gồm triết học, khoa học tự nhiên, và các khoa học xã hội và nhân văn. Cụ thể, tài liệu chỉ ra rằng: "Tâm lý học có quan hệ chặt chẽ với Triết học. Tâm lý học có quan hệ chặt chẽ với các ngành khoa học tự nhiên. Tâm lý học có gắn bó hữu cơ với các khoa học xã hội và nhân văn." Điều này cho thấy tâm lý học không chỉ là một lĩnh vực độc lập mà còn là một phần quan trọng trong việc hiểu và giải thích các hiện tượng trong các lĩnh vực khác.

Ý nghĩa của tâm lý học trong việc phục vụ cho các lĩnh vực khác nhau trong đời sống rất đa dạng. Tâm lý học "góp phần đấu tranh chống lại các quan điểm phản khoa học về tâm lý con người," "phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp giáo dục," và "giải thích một cách khoa học các hiện tượng tâm lý của con người." Những điều này cho thấy tâm lý học không chỉ giúp nâng cao hiểu biết về tâm lý con người mà còn có tác động tích cực đến giáo dục và các lĩnh vực khác trong xã hội.

Trích từ tài liệu: “Tâm lý học có quan hệ chặt chẽ với Triết học. Tâm lý học có quan hệ chặt chẽ với các ngành khoa học tự nhiên. Tâm lý học có gắn bó hữu cơ với các khoa học xã hội và nhân văn.” và “góp phần đấu tranh chống lại các quan điểm phản khoa học về tâm lý con người. Phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp giáo dục. Giải thích một cách khoa học các hiện tượng tâm lý của con người.”

Cấp độ 5 - Đánh giá

Câu 5: Đánh giá vai trò của tâm lý học trong việc giải thích các hiện tượng tâm lý của con người và phê bình những quan điểm phản khoa học có thể ảnh hưởng đến nhận thức về tâm lý. **(2.0 điểm)**

Trả lời:

Tâm lý học đóng vai trò quan trọng trong việc giải thích các hiện tượng tâm lý của con người bằng cách cung cấp các quy luật và cơ chế hình thành, phát triển tâm lý. Cụ thể,

tâm lý học "giải thích một cách khoa học các hiện tượng tâm lý của con người" và "góp phần đấu tranh chống lại các quan điểm phản khoa học về tâm lý con người."

Điều này cho thấy tâm lý học không chỉ giúp hiểu rõ hơn về bản chất và chức năng của tâm lý mà còn bảo vệ nhận thức đúng đắn về tâm lý con người trước những quan điểm sai lệch.

Trích từ tài liệu: "...giải thích một cách khoa học các hiện tượng tâm lý của con người. - Góp phần đấu tranh chống lại các quan điểm phản khoa học về tâm lý con người."

Cấp độ 6 - Sáng tạo

Câu 6: Hãy thiết kế một chương trình giáo dục tích hợp tâm lý học vào các môn học khác để phát triển toàn diện nhân cách học sinh, đồng thời đề xuất các phương pháp giảng dạy hiệu quả. **(1.5 điểm)**

Trả lời:

Để thiết kế một chương trình giáo dục tích hợp tâm lý học vào các môn học khác nhằm phát triển toàn diện nhân cách học sinh, có thể thực hiện như sau:

1. Tích hợp tâm lý học vào môn học: Các môn học như Ngữ văn, Lịch sử, và Đạo đức có thể được kết hợp với các khái niệm tâm lý học để giúp học sinh hiểu rõ hơn về bản thân và các mối quan hệ xã hội. Ví dụ, trong môn Đạo đức, có thể giảng dạy về "bản chất xã hội và tính lịch sử của tâm lý người" để học sinh nhận thức được ảnh hưởng của môi trường xã hội đến tâm lý cá nhân.

2. Phương pháp giảng dạy hiệu quả:

- Phương pháp quan sát: "Phương pháp quan sát cho phép chúng ta thu thập được các tài liệu cụ thể, khách quan trong các điều kiện tự nhiên của con người." (Trích từ tài liệu: "..."). Giáo viên có thể quan sát hành vi và thái độ của học sinh trong các tình huống học tập và giao tiếp để hiểu rõ hơn về tâm lý của các em.

- Phương pháp thực nghiệm: "Thực nghiệm là quá trình tác động vào đối tượng một cách chủ động, trong những điều kiện đã được khống chế." (Trích từ tài liệu: "..."). Giáo viên có thể tổ chức các hoạt động nhóm để học sinh trải nghiệm và thực hành các khái niệm tâm lý học trong thực tế.

- Phương pháp đàm thoại: "Đó là phương pháp đặt câu hỏi cho đối tượng và dựa vào câu trả lời của họ để trao đổi." (Trích từ tài liệu: "..."). Giáo viên có thể sử dụng phương pháp này để khuyến khích học sinh chia sẻ cảm xúc và suy nghĩ của mình, từ đó phát triển kỹ năng giao tiếp và tự nhận thức.

3. Hoạt động ngoại khóa: Tổ chức các buổi thảo luận, hội thảo về tâm lý học và các vấn

đề xã hội, giúp học sinh áp dụng kiến thức tâm lý học vào thực tiễn và phát triển nhân cách.

Bằng cách tích hợp tâm lý học vào chương trình giáo dục, học sinh sẽ có cơ hội phát triển toàn diện về nhân cách, hiểu